

Số: /BC-UBND

Nam Gia Nghĩa, ngày tháng 7 năm 2026

BÁO CÁO

Sơ bộ thực trạng và kế hoạch triển khai xây dựng, phát triển mô hình du lịch cộng đồng trên địa bàn phường Nam Gia Nghĩa

Kính gửi: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Lâm Đồng.

Thực hiện Kế hoạch số 3271/KH-UBND ngày 15/3/2026 của UBND tỉnh Lâm Đồng về triển khai thực hiện Đề án Phát triển du lịch cộng đồng Việt Nam trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng; Kế hoạch số 75/KH-SVHTTDL ngày 08/4/2026 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về triển khai thực hiện Đề án Phát triển du lịch cộng đồng Việt Nam trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng trong ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Kế hoạch số 127/KH-SVHTTDL ngày 27/6/2026 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Lâm Đồng về việc khảo sát các mô hình du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh năm 2026;

Ủy ban nhân dân phường Nam Gia Nghĩa báo cáo sơ bộ thực trạng, định hướng và kế hoạch triển khai xây dựng, phát triển mô hình du lịch cộng đồng trên địa bàn phường, cụ thể như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Phường Nam Gia Nghĩa là đơn vị hành chính thuộc tỉnh Lâm Đồng. Trên địa bàn phường có tổ dân phố Đắc R'Moan, là khu dân cư được hình thành trên cơ sở sáp nhập bon N'Drung Ja và bon Ja R'Tôn; người dân sinh sống tại đây chủ yếu là đồng bào dân tộc M'Nông, chiếm trên 53% dân số của tổ dân phố.

Tổ dân phố Đắc R'Moan có những giá trị văn hóa truyền thống đặc trưng của đồng bào dân tộc M'Nông, như: không gian văn hóa cồng chiêng, dân ca, dân vũ, nghề dệt thổ cẩm, đan lát truyền thống, tín ngưỡng nông nghiệp, các lễ nghi gắn với chu kỳ sản xuất và đời sống cộng đồng. Đây là những yếu tố có ý nghĩa quan trọng trong việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc; đồng thời có thể nghiên cứu, định hướng khai thác để hình thành sản phẩm du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng trong điều kiện phù hợp.

Tuy nhiên, qua rà soát thực tế, tổ dân phố Đắc R'Moan hiện chưa được công nhận là điểm du lịch; chưa hình thành mô hình du lịch cộng đồng; chưa có hoạt động kinh doanh, cung ứng dịch vụ du lịch, tour, tuyến tham quan hoặc tổ chức đón khách du lịch trên địa bàn.

II. THỰC TRẠNG TIỀM NĂNG, ĐIỀU KIỆN PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG

1. Về tài nguyên văn hóa

Tổ dân phố Đăk R'Moan có nền tảng văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc M'Nông với các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể phong phú. Trong đó, một số giá trị tiêu biểu gồm nghệ thuật trình diễn cồng chiêng, dân ca, dân vũ; nghề dệt thổ cẩm, đan lát; phong tục, tập quán, tín ngưỡng và lễ nghi gắn với đời sống sản xuất nông nghiệp.

Tuy nhiên, việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống trên địa bàn hiện còn nhiều hạn chế. Hoạt động cồng chiêng chỉ còn được duy trì ở mức độ hạn chế, không thường xuyên và chủ yếu mang tính tự phát. Nghề dệt thổ cẩm, đan lát truyền thống vẫn còn một số hộ dân, nghệ nhân lưu giữ nhưng số lượng ít, việc truyền dạy chưa được tổ chức thường xuyên, chưa đủ điều kiện để hình thành sản phẩm trải nghiệm hoặc hàng lưu niệm phục vụ khách du lịch.

Do phần lớn đồng bào dân tộc M'Nông trên địa bàn theo đạo Tin lành, nhiều phong tục, lễ nghi truyền thống trước đây không còn được tổ chức thường xuyên. Nhà sinh hoạt cộng đồng truyền thống được đầu tư, đưa vào sử dụng từ năm 2018 đã xuống cấp nghiêm trọng và sụp đổ; đến nay chưa có điều kiện phục dựng. Đây là khó khăn lớn trong việc tổ chức sinh hoạt cộng đồng, bảo tồn không gian văn hóa và xây dựng điểm giới thiệu văn hóa phục vụ du khách.

2. Về tài nguyên tự nhiên và cảnh quan

Tổ dân phố Đăk R'Moan có cảnh quan nông thôn đặc trưng của khu vực cao nguyên, không gian sản xuất nông nghiệp và đời sống cộng đồng dân cư tương đối ổn định. Tuy nhiên, địa bàn chưa có thắng cảnh tự nhiên nổi bật, chưa có điểm nhấn cảnh quan đặc thù hoặc tài nguyên tự nhiên có khả năng tạo sức hấp dẫn riêng biệt để phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng độc lập.

3. Về sản phẩm nông nghiệp, ẩm thực và sản phẩm địa phương

Trên địa bàn chưa có sản phẩm OCOP gắn với tổ dân phố; chưa hình thành các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng, sản phẩm thủ công, quà tặng lưu niệm hoặc sản phẩm ẩm thực có khả năng phục vụ khách du lịch. Việc nghiên cứu, phục dựng, chuẩn hóa các món ăn truyền thống của đồng bào M'Nông; xây dựng sản phẩm trải nghiệm gắn với dệt thổ cẩm, đan lát, sinh hoạt văn hóa cộng đồng chưa được triển khai.

4. Về cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch

Hiện nay, tổ dân phố Đăk R'Moan chưa có cơ sở lưu trú du lịch, homestay, nhà ở có phòng phục vụ khách hoặc mô hình lưu trú cộng đồng. Nhà ở của người dân chưa được cải tạo, nâng cấp để đáp ứng các yêu cầu về cơ sở vật chất, vệ sinh môi trường, an ninh, an toàn và chất lượng dịch vụ phục vụ khách du lịch.

Trên địa bàn cũng chưa có điểm thông tin, giới thiệu du lịch cộng đồng; chưa có khu vực trưng bày, giới thiệu văn hóa, sản phẩm địa phương; chưa có cơ sở ăn uống, điểm bán hàng lưu niệm, khu vệ sinh công cộng và các hạng mục dịch vụ thiết yếu khác phục vụ khách.

5. Về hạ tầng giao thông và kết nối điểm đến

Hệ thống giao thông kết nối đến tổ dân phố Đắc R'Moan còn hạn chế; một số tuyến đường vào khu dân cư có mặt đường nhỏ hẹp, chất lượng chưa bảo đảm cho phương tiện vận chuyển khách du lịch, nhất là xe từ 16 chỗ ngồi trở lên. Địa bàn chưa có bãi đỗ xe tập trung; nếu phát sinh hoạt động đón khách với số lượng lớn sẽ ảnh hưởng đến giao thông, sinh hoạt của người dân và tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn.

Bên cạnh đó, chưa có hệ thống biển chỉ dẫn, biển thông tin, biển giới thiệu điểm đến; chưa có phương án tổ chức giao thông, đón tiếp và hướng dẫn khách du lịch.

6. Về nguồn nhân lực và sự tham gia của cộng đồng

Lao động trên địa bàn chủ yếu là lao động nông nghiệp, lao động phổ thông, chưa qua đào tạo chuyên môn về du lịch, dịch vụ, kỹ năng giao tiếp, thuyết minh, hướng dẫn khách, chế biến ẩm thực, quản lý lưu trú hoặc vận hành mô hình du lịch cộng đồng.

Người dân chưa có nhiều kinh nghiệm, chưa hình thành nhận thức đầy đủ về lợi ích, yêu cầu, trách nhiệm và phương thức tổ chức hoạt động du lịch cộng đồng. Mức độ sẵn sàng chuyển đổi hoặc kết hợp sinh kế nông nghiệp với dịch vụ du lịch còn hạn chế. Lực lượng thanh niên tuy có khả năng tiếp cận, đào tạo nhưng phần lớn chưa nắm vững các giá trị văn hóa truyền thống để có thể tham gia giới thiệu, hướng dẫn và duy trì các hoạt động trải nghiệm văn hóa phục vụ khách du lịch.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Thuận lợi

- Tổ dân phố Đắc R'Moan có cộng đồng dân cư người M'Nông sinh sống tập trung; còn lưu giữ một số giá trị văn hóa truyền thống có ý nghĩa như công chiêng, dân ca, dân vũ, dệt thổ cẩm, đan lát và các tri thức dân gian gắn với đời sống nông nghiệp.

- Địa phương nhận được sự quan tâm, định hướng của tỉnh và ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong triển khai Đề án Phát triển du lịch cộng đồng Việt Nam trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng. Đây là cơ sở quan trọng để địa phương tiếp tục nghiên cứu, rà soát và từng bước chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho việc phát triển du lịch cộng đồng trong tương lai.

2. Khó khăn, hạn chế

- Tổ dân phố Đắc R'Moan hiện nằm trong khu vực có quy hoạch, định hướng liên quan đến khai thác bô xít; do đó, việc xác định quỹ đất, đầu tư hạ tầng, bố trí không gian phát triển các công trình phục vụ du lịch cộng đồng và xây dựng quy hoạch phát triển điểm đến còn gặp nhiều khó khăn, cần tiếp tục rà soát, bảo đảm phù hợp với quy hoạch khoáng sản, quy hoạch sử dụng đất và các quy hoạch có liên quan.

- Dân cư tại tổ dân phố Đắc R'Moan phần lớn là đồng bào dân tộc M'Nông theo đạo Tin Lành. Vì vậy, việc phục dựng, tổ chức lại một số nghi lễ, nghi thức, phong tục truyền thống gắn với tín ngưỡng dân gian cần được nghiên cứu thận trọng, bảo đảm tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của người dân; phù hợp với đời sống văn hóa, tâm tư, nguyện vọng và sự đồng thuận của cộng đồng. Đây cũng là khó khăn trong quá trình bảo tồn, phục hồi và khai thác các giá trị văn hóa truyền thống để xây dựng sản phẩm du lịch cộng đồng. Cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật, sản phẩm du lịch, dịch vụ du lịch và nguồn nhân lực phục vụ du lịch hầu như chưa có.

- Địa bàn chưa có mô hình du lịch cộng đồng đang hoạt động; chưa có doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác hoặc hộ gia đình tham gia cung ứng dịch vụ du lịch. Nguồn lực đầu tư của địa phương và người dân còn hạn chế; việc huy động nguồn lực xã hội hóa để đầu tư phát triển du lịch cộng đồng gặp nhiều khó khăn.

3. Đánh giá mức độ đáp ứng điều kiện phát triển mô hình

Qua rà soát tổng thể về tài nguyên du lịch, nền tảng văn hóa cộng đồng, cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật, nguồn nhân lực, sản phẩm và thực trạng hoạt động du lịch; đối chiếu với các yêu cầu cơ bản của Tiêu chuẩn quốc gia TCVN 13259:2020 về Du lịch cộng đồng - Yêu cầu về chất lượng dịch vụ, UBND phường Nam Gia Nghĩa nhận thấy tổ dân phố Đắc R'Moan hiện chưa đáp ứng đầy đủ các điều kiện cần thiết để xây dựng và phát triển điểm du lịch cộng đồng theo hướng hiệu quả, bền vững.

Việc đầu tư xây dựng điểm du lịch cộng đồng trong giai đoạn hiện nay cần được nghiên cứu thận trọng, có lộ trình phù hợp, tránh đầu tư dàn trải, hình thức hoặc không bảo đảm hiệu quả khai thác, duy trì lâu dài.

IV. ĐỊNH HƯỚNG VÀ KẾ HOẠCH TRIỂN KHAI TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Mục tiêu chung

Từng bước bảo tồn, phục hồi và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc M'Nông tại tổ dân phố Đắc R'Moan; nghiên cứu khả năng hình thành các sản phẩm trải nghiệm văn hóa, sản phẩm thủ công truyền thống, ẩm thực và sinh hoạt cộng đồng phù hợp với điều kiện thực tế.

Việc phát triển du lịch cộng đồng được thực hiện theo hướng bền vững, gắn với bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc, nâng cao nhận thức của cộng đồng, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn cho người dân và du khách; không chạy theo số lượng, không đầu tư khi chưa bảo đảm các điều kiện cần thiết.

2. Nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu

a) Về bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa

Rà soát, thống kê các giá trị văn hóa truyền thống, nghệ nhân, người am hiểu văn hóa dân gian, nghề dệt thổ cẩm, đan lát, công chiêng, dân ca, dân vũ trên địa bàn; xây dựng phương án bảo tồn, truyền dạy phù hợp.

Từng bước nghiên cứu phục dựng không gian sinh hoạt cộng đồng truyền thống khi có điều kiện về nguồn lực; tạo địa điểm tổ chức các hoạt động văn hóa, truyền dạy nghề truyền thống và giới thiệu bản sắc văn hóa M'Nông.

Phối hợp với cơ quan chuyên môn tổ chức các hoạt động tuyên truyền, tập huấn, truyền dạy văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ; khuyến khích sự tham gia của cộng đồng trong gìn giữ, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.

b) Về phát triển sản phẩm và dịch vụ

Nghiên cứu xây dựng các sản phẩm trải nghiệm quy mô nhỏ, phù hợp với điều kiện thực tế, như: trải nghiệm dệt thổ cẩm, đan lát; tìm hiểu văn hóa, đời sống của đồng bào M'Nông; giới thiệu ẩm thực truyền thống; tổ chức giao lưu công chiêng, dân ca, dân vũ khi bảo đảm điều kiện và có sự đồng thuận của cộng đồng.

Khuyến khích người dân nghiên cứu phát triển sản phẩm nông nghiệp, sản phẩm thủ công, quà tặng lưu niệm và sản phẩm ẩm thực địa phương; từng bước chuẩn hóa chất lượng, mẫu mã, vệ sinh an toàn thực phẩm và khả năng phục vụ khách du lịch.

c) Về hạ tầng và cơ sở vật chất

Rà soát nhu cầu đầu tư, nâng cấp các tuyến đường giao thông kết nối, hệ thống biển chỉ dẫn, điểm dừng đỗ xe, nhà vệ sinh công cộng, điểm thông tin và các hạng mục hạ tầng thiết yếu khác.

Nghiên cứu, hướng dẫn một số hộ dân có điều kiện cải tạo nhà ở, khuôn viên, công trình phụ trợ theo tiêu chuẩn phù hợp để từng bước hình thành dịch vụ lưu trú, trải nghiệm cộng đồng khi đáp ứng yêu cầu pháp luật và nhu cầu thực tế.

d) Về đào tạo nguồn nhân lực và nâng cao nhận thức cộng đồng

Tăng cường tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách về phát triển du lịch cộng đồng; giúp người dân hiểu rõ lợi ích, trách nhiệm, yêu cầu về bảo tồn văn hóa, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh, an toàn và chất lượng dịch vụ.

Đề nghị cơ quan chuyên môn cấp trên hỗ trợ tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng làm du lịch cộng đồng, kỹ năng giao tiếp, đón tiếp khách, thuyết minh, vệ sinh môi trường, an toàn thực phẩm, phòng cháy chữa cháy, bảo vệ tài nguyên và xây dựng sản phẩm du lịch.

đ) Về liên kết, xúc tiến và huy động nguồn lực

Tăng cường phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các sở, ngành liên quan, doanh nghiệp lữ hành, Hiệp hội Du lịch, các tổ chức, cá nhân có kinh nghiệm trong phát triển du lịch cộng đồng để được tư vấn, hướng dẫn và hỗ trợ chuyên môn.

Nghiên cứu lồng ghép các nguồn vốn từ chương trình, đề án, dự án có liên quan; huy động nguồn lực xã hội hóa phù hợp, bảo đảm công khai, minh bạch, đúng quy định pháp luật và phù hợp với khả năng tham gia của cộng đồng dân cư.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Lâm Đồng tổ chức khảo sát, hướng dẫn chuyên môn, đánh giá cụ thể tiềm năng, mức độ đáp ứng tiêu chí và khả năng phát triển du lịch cộng đồng tại tổ dân phố Đăk R'Moan.

2. Đề nghị hỗ trợ địa phương trong công tác tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng phát triển du lịch cộng đồng; hướng dẫn xây dựng sản phẩm du lịch phù hợp với điều kiện thực tế, bảo đảm gắn với bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc M'Nông.

3. Đề nghị nghiên cứu, tham mưu cấp có thẩm quyền hỗ trợ nguồn lực để bảo tồn, phục hồi các giá trị văn hóa truyền thống; đầu tư, cải tạo hạ tầng thiết yếu; từng bước phục dựng nhà sinh hoạt cộng đồng truyền thống khi có điều kiện.

4. Đề nghị kết nối, giới thiệu các chuyên gia, doanh nghiệp lữ hành, đơn vị tư vấn có kinh nghiệm để hỗ trợ địa phương nghiên cứu mô hình phát triển phù hợp; tránh đầu tư dàn trải, bảo đảm hiệu quả, tính bền vững và lợi ích thiết thực cho cộng đồng dân cư.

Trên đây là Báo cáo sơ bộ thực trạng và kế hoạch triển khai xây dựng, phát triển mô hình du lịch cộng đồng trên địa bàn phường Nam Gia Nghĩa. UBND phường Nam Gia Nghĩa kính gửi Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Lâm Đồng biết và tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT. Đảng ủy phường;
- TT. HĐND phường;
- CT, các PCT UBND phường;
- Ủy ban MTTQVN và các tổ chức CT-XH phường;
- Các phòng, trung tâm thuộc UBND phường;
- Trang thông tin điện tử phường (đăng tải);
- Lưu; VT, VHXX (y).

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Văn Thịnh